

Molenpraat

Jaargang 21, uitgave 1

april 2019

Stichting Vrienden van de Windlust
te Nootdorp - VWN

Secretariaat

Ribeslaan 3, 2631 HV Nootdorp

Telefoon 015 - 310 87 75

KvK nr. 27172347

IBAN: NL34RABO0137336020

E-mail: windlust@windlustnootdorp.nl

Website: www.windlustnootdorp.nl

Bestuur

Kees de Koning

Voorzitter

Ben van Hagen

Secretaris

Leo van Winden

Penningmeester

Jaco van Hekke

Technische zaken

Dirk Pereboom

Molenaars

Tinus Verwijmeren

Wilt u donateur worden?

Dat kan door uzelf als donateur aan te melden via e-mail: windlust@windlustnootdorp.nl of u vult het aanmeldformulier in, verkrijgbaar in de molen en op het secretariaat en in digitale vorm op onze website. U kunt ook een bedrag overmaken op IBAN: NL34RABO0137336020 t.n.v. Stichting VWN te Nootdorp. Vermeld bij de overschrijving s.v.p. ook uw adres. Voor slechts 12 euro per jaar mag u zich 'Vriend van de molen' noemen, een hogere donatie wordt uiteraard zeer op prijs gesteld. Bedrijfsdonateur worden kan ook, hiervoor vragen wij een iets hogere bijdrage. U krijgt dan, indien gewenst, een vermelding op www.windlustnootdorp.nl met een link naar uw zakelijke website. Meld u dan aan op voornoemd e-mailadres.

Brandweer bezoekt Windlust

Al eerder besteedden we in onze Molenpraat aandacht aan het risico van molenbrand. Molens, veelal uit hout opgebouwd en met riet gedekt, zijn immers bijzonder brandgevoelige objecten.

Volgens de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zijn de voornaamste oorzaken van molenbrand: 1. brandstichting en vandalisme; 2. blikseminslag; 3. technische oorzaken, zoals een defecte kachel en kortsluiting.

Het bestuur van onze stichting en onze molenaars zijn zich wel bewust van genoemde gevaren en doen er alles aan brandgevaar te verminderen. Zo is er een rookverbod in en om de molen, worden onze brandblusmiddelen en bliksemafleider periodiek gekeurd, wordt de molen na het draaien goed vastgezet en de stroom afgeschakeld. Desondanks besloot het bestuur in contact te treden met de Brandweer Haaglanden, kazerne Pijnacker-Nootdorp, voor advies over mogelijk te nemen aanvullende maatregelen. Dit contact leidde tot een 3-tal bezoeken van de brandweer aan de Windlust.

Op 26 februari bezochten 2 experts op het gebied van brandpreventie de molen. Bij een rondleiding door en om de molen (inclusief restaurant De Vang) werd gekeken naar reeds genomen maatregelen en naar mogelijke verbeteringen. Opties die naar voren kwamen waren o.a. het installeren van een brandmeldingsysteem (brand/rookmelders), het optimaliseren van vluchtwegen, het verwijderen van brandbaar materiaal (kliko's) uit de nabijheid van de molen en het plaatsen van brandwerend glas in de dakramen van De Vang. Ook is het van belang de molen goed bereikbaar te houden, zodat de brandweer in geval van nood zijn werk snel en effectief kan doen. Vooral bij evenementen bij de Dobbepas (Lentefeest, Kermis, Oktoberfeest) moet gelet worden op het ongewenst parkeren van fietsen en scooters door bezoekers

van die feesten op het molenerf. Welke maatregelen verder uitgewerkt en/of uitgevoerd worden, vormt onderwerp van overleg in een komende bestuursvergadering.

Op 4 en 26 februari ontvingen molenaar Dick Steeneveld en bestuurslid Jaco van Hekke twee operationele brandweerploegen, iedere ploeg 6 man sterk. Na achtergrondinformatie over de molen en uitleg over technische aspecten (de molen draaide), vond een rondleiding plaats. Voor brandweermannen, die bij brand of het evacueren van personen uit de molen in actie moeten komen, is het van groot belang de gebouwgebonden kenmerken van onze molen te kennen en inzicht te hebben in de brandbaarheid van het materiaal, de beperkte bewegingsruimte en de nauwe, steile trappen.

Onze brandweer bleek geboeid door de oude techniek, terwijl het tevens vanuit operationeel oogpunt uitermate nuttig was kennis te maken met de complexiteit van de Windlust. Als gevolg van het bezoek zal de brandweer in de loop van mei een kleine oefening in de Windlust houden. Daarover in een volgende Molenpraat vast meer!

Gewijzigde molenaarsploeg

Al een flink aantal jaren telde onze Windlust vijf vrijwillige molenaars waarvan Dick Steeneveld als eerste molenaar alle zaken coördineerde. Eind vorig jaar heeft Dick aangegeven deze functie graag aan een ander over te dragen.

Het bestuur is blij dat molenaar Dirk Pereboom bereid is gevonden deze functie van hem over te nemen. Omdat Dirk niet in de directe omgeving van de molen woont zijn er nog wel wat afspraken gemaakt over de precieze taakverdeling tussen de eerste en de andere molenaars. Per 1 maart 2019 is Dick teruggetreden en is Dirk als eerste molenaar leiding gaan geven aan de molenaarsploeg van de Windlust. We wensen hem daarbij veel succes. Wij bedanken Dick voor zijn inspanningen in de afgelopen jaren en zijn blij dat hij als molenaar aan de molen verbonden blijft en het malen en

de verkoop van het meel wil blijven coördineren. Verder hebben we er ook een nieuwe molenaar bij. Per 7 maart jl. is Louis Verstraaten benoemd tot molenaar aan de Windlust. Louis is 63 jaar oud, woont aan de Geerweg, en heeft in 2017 zijn diploma als vrijwillige molenaar behaald. Hij heeft toen ook op onze Windlust stage gelopen onder begeleiding van Cock Weerheim en Dirk Pereboom. Hij is ook geslaagd als ambachtelijk korenmolenaar. Louis vindt het draaien met een molen interessant, maar het malen ermee nog leuker. Op zijn eerste twee draaidagen (hij draait op de dinsdag) heeft hij telkens zo'n 200 kilo meel gemalen. Hij draait overigens niet alleen op onze Windlust maar is ook als molenaar verbonden aan molen De Roos in Delft en molen De Haas in Benthuisen. Wij heten Louis van harte welkom in onze molenaarsploeg.

Veranderingen in het bestuur

In de statuten van onze stichting staat dat de eerste molenaar lid is van het bestuur en daarin de molenaars vertegenwoordigt. Gelet op de 'wisseling' van de eerste molenaar betekent dit dat Dick Steeneveld per 1 maart jl. uit het bestuur is getreden en dat Dirk Pereboom per die datum tot het bestuur is toegetreden. Daarnaast heeft Margreet van Swieten

aangegeven het bestuurslidmaatschap niet langer te kunnen combineren met haar andere drukke werkzaamheden. Margreet is per 1 april jl. uit het bestuur getreden. Wij bedanken haar voor haar werkzaamheden in en buiten het bestuur in de afgelopen 8½ jaar. Gelukkig blijft zij wel als vrijwilliger aan onze stichting verbonden om ons te

helpen met een aantal PR-taken, zoals het maken van ons blad Molenpraat. De wijzigingen in het bestuur zijn ook doorgevoerd in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Nationale Molendag

Natuurlijk doet ook onze Windlust dit jaar weer mee met de Nationale Molendag. Op zaterdag 11 mei is de molen van 10:00 tot 16:00 uur open. Bij geschikt weer zal de molen de hele dag draaien en ook een aantal keren malen. Voor alle bezoekers zijn er de traditionele van Windlustmeel gebakken pannenkoeken. Voor nieuwe donateurs hebben we die dag een eenmalige aanbieding: bij betaling van € 10,- bent u heel 2019 donateur en ontvangt u het boek over de historie van de molen als welkomstgeschenk. U bent die dag van harte welkom!

*Dirk Pereboom,
aangetreden bestuurslid*

*Dick Steeneveld,
afgetreden bestuurslid*

West-koppel maakt weer mooi tarwemeel

Onze molen heeft twee maalkoppels. Een maalkoppel bestaat uit twee maalstenen met een diameter van ongeveer 1½ meter: de ligger (die inderdaad muurvast ligt) en de looper die, via tandwielen aangedreven door de wieken, over de ligger draait.

Het afgelopen jaar werd het steeds moeilijker om een goede kwaliteit meel te malen met het zogenoemde west-koppel. Een paar keer werden de looper en de ligger schoongemaakt (een 'heidens' karwei), maar afdoende was dat niet. Besloten werd Hans Titulaer uit Malden erbij te halen. Hij is de eigenaar van de enige molensteenmakerij van Nederland en hij geldt (ook internationaal) als dé expert op het gebied van het maken van maalstenen en het ter plekke volledig maalvaardig maken van een maalkoppel. Met 10 uren flink

aanpakken is het Hans goed gelukt om, geholpen door onze molenaar Dick Steeneveld, het west-koppel weer perfect in orde te krijgen. Het west-koppel

maakt weer mooi uitgemalen meel. Het rapport over de werkzaamheden staat vol met termen en begrippen die smakelijk voer zijn voor korenmolenaars: 16-er kunststenen, zwaaischerpsel met lange en korte kerven, pennetjeswerk, metalen stut vierkant-conisch bij steenbus, niet optimaal strijken, maalbaan te bol, maalbalken met scherphamer bewerkt, entree verkleind, meelring verhoogd, stutspeling in maalstand goed, afgesmeerd met roggekit, looper met lood gebalanceerd, kaar te ver van schuddebak, pen in kuip voor draaipunt schuddebak, afhoudergewichtjes verwijderd, ligging pasbalk bijgesteld, wervel voor afhoudtouwje aangebracht... Voor u is dit waarschijnlijk allemaal abracadabra, maar dankzij de goede opleiding is dit voor onze molenaars gesneden koek.

Schets van de korenmolen Windlust

Enige tijd geleden ontvingen we van Aart Struijk, de medeauteur van het boek over de historie van onze molen, de scan van een rond 1925 door W. van Buijsen gemaakte schets van een molen. Aart meende dat deze schets vermoedelijk van onze korenmolen Windlust is. Gelet op de vorm van de wieken (zelfzwichting), de bijzondere gevel en dakvorm van het woonhuis en de graanschuur, de twee schoorstenen op het woonhuis en de positie van de ramen en deuren en de zijgevel van het woonhuis en de achtergevel van de graanschuur kwamen ook wij tot de conclusie dat dit een schets van onze Windlust moet zijn. Wij hebben de schets dan ook graag toegevoegd aan ons (digitale) fotoarchief.

Valentijnsactie CDA

Het CDA Pijnacker-Nootdorp heeft laten weten dat zij onze vrijwilligers graag op Valentijnsdag in het zonnetje wilde zetten vanwege het goede werk dat zij doen. Zij zorgen immers voor het onderhoud en beheer van de molen en voor extra bewustwording van de waarde van windmolens.

Ons bestuur stelde deze actie zeer op prijs en heeft de vrijwilligers hierover geïnformeerd. Ook bij hen sloeg deze actie aan; zij waren

namelijk bijna allemaal aanwezig op de actiedag.

Maarten Jansen van het CDA bedankte de vrijwilligers voor hun inzet voor het cultureel erfgoed in het algemeen en de molen Windlust in het bijzonder en bood een taart aan. Samen met de koffie van molenaar Fred Heidt smaakte deze taart prima en was die binnen de kortste keren op.

Ons bestuur bedankt het CDA Pijnacker-Nootdorp voor deze geste richting onze vrijwilligers.

Molenplatform Zuid-Holland

Bij de eigenaren van Zuid-Hollandse molens is de afgelopen jaren behoefte ontstaan aan een vorm van samenwerking om de belangen van hun molens onder de aandacht te brengen bij de provincie en andere instanties. De Vereniging De Hollandsche Molen heeft het initiatief genomen om enkele bijeenkomsten daarover te organiseren. Daarop bleek dat er wel behoefte is aan een vorm van vertegenwoordiging van de moleneigenaren, maar dat deze niet te formeel of 'zwaar' moet zijn. Uiteindelijk is besloten tot de oprichting van het Molenplatform Zuid-Holland dat de belangen van de aangesloten moleneigenaren behartigt. Dat kan door onderlinge uitwisseling en ondersteuning, maar ook door contacten met de provincie en gemeenten. De eerste actie van het platform was het opstellen van het Molenmanifest 2019 dat vóór de verkiezingen van de Provinciale Staten aan alle politieke partijen is gestuurd en ook is ingebracht in het Zuid-Hollands Cultuurdebat op 14 maart jl. Ons bestuur heeft besloten zich aan te sluiten bij dit molenplatform.

Vernieuwde molenkap

Mocht u in de week van 25 maart langs onze molen gekomen zijn, dan heeft u waarschijnlijk een hoogwerker zien staan en 3 rietdekkers goed aangelijnd in veiligheidsharnassen op de kap. Het rietwerk van de kap was namelijk aan groot onderhoud en reparatie toe. Het huidige rietwerk van de molen dateert uit de jaren 1987/1988, toen de molen gerestaureerd werd. Vooral het riet van de kap had over de jaren heen het nodige te lijden gehad, zo waren de touwtjes waarmee het riet gebonden is, op diverse plekken verrot en lag het riet er dus gedeeltelijk los op. Verder was er sprake stormschade, opgelopen tijdens de januaristorm van 2018. Ook het achtkant (zeg maar de romp) van de Windlust werd geïnspecteerd op slijtage en mossen. Die kunnen een groene laag op het riet vormen, waardoor het minder snel droogt. Gelukkig bleek het achtkant nog in goede staat.

De werkzaamheden aan het riet van onze molen zijn verricht door rietdekkersbedrijf de Gebroeders Visser. Arjan en Henri Visser werken al zo'n 40 jaar als rietdekkers van molens en zijn (evenals hun medewerker) echte

specialisten. Dat is zeker nodig, want een draaiende molen trilt altijd, terwijl de wieken een zuigende werking veroorzaken, hetgeen extra eisen aan de bevestiging van het riet stelt. De kap van onze Windlust kan er nu weer een jaar of 10 tegen!